

Rok 1913.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 18. lutego 1913.

Treść: (№ 24 i 25.) 24. Ustawa, dotycząca rozszerzenia ubezpieczenia na wypadek choroby na przedsiębiorstwa żeglugi morskiej i rybołówstwa morskiego oraz pieczy na wypadek choroby nad osobami, zatrudnionemi zarobkowo w tych przedsiębiorstwach. — 25. Ustawa, dotycząca rozszerzenia ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków na przedsiębiorstwa żeglugi morskiej i rybołówstwa morskiego.

24.

Ustawa z dnia 11. lutego 1913,
dotycząca rozszerzenia ubezpieczenia na wypadek choroby na przedsiębiorstwa żeglugi morskiej i rybołówstwa morskiego oraz pieczy na wypadek choroby nad osobami, zatrudnionemi zarobkowo w tych przedsiębiorstwach.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Rozdział pierwszy.

Ubezpieczenie na wypadek choroby.

Artykuł I.

Wszystkie osoby, które należą jako komendanci, oficerowie i maszyniści, osoby z załogi lub w jakimkolwiek innym charakterze do obsady tutejszkrajowych statków morskich albo zatrudnione są w służbie na statkach w tutejszych krajach, w tutejszkrajowych dokach pływających, w służbie w celu niesienia pomocy i ratunku osobom lub rzecgom w razie rozbicia się statków, nadto w służbie w celu nadzorowania, oświetlania i utrzymywania w należytym stanie wód tutejszkrajowych, służących dla żeglugi morskiej, wreszcie osoby, trudniące się zarobkowo rybołówstwem morskiem w krajach tutejszych, są ubezpieczone na wypadek choroby, o ile co do nich nie obowiązuje już ustawowo ubezpieczenie na wypadek choroby, według postanowień niniejszej ustawy, a o ile ustawa niniejsza nie zawiera odrebnich zarządzeń, po myśl postanowień ustawy

z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, dotyczącej ubezpieczenia robotników na wypadek choroby, w jej brzmieniu, zmienionem ustawą z dnia 4. kwietnia 1889, Dz. u. p. Nr. 39, jakotęż po myśl postanowień ustawy z dnia 8. lutego 1909, Dz. u. p. Nr. 29.

Do tego ubezpieczenia stosuje się postanowienia przytoczonych ustaw, o ile mniejsza ustawa nie zawiera osobnych zarządzeń.

Jeżeli pojemność statków morskich nie wynosi więcej jak pięćdziesiąt ton brutto, a nie są one przynależnością statku większego, ani nie mają urządzeń do poruszania zapomocą pary lub innych motorów maszynowych, nadto, jeżeli statki przeznaczone są do wykonywania rybołówstwa morskiego, a nie są zaopatrzone w motory parowe lub inne motory maszynowe, z wyjątkiem motoru posiłkowego, w takim razie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia także przedsiębiorcy, o ile należą do obsady statku.

Artykuł II.

Ubezpieczenie rozpoczyna się z chwilą, oznanzoną w artykule XVII; co do statków zaś, które dopiero po tym czasie otrzymają jako statki tutejszkrajowe uprawnienie do używania przepisanej flagi, z chwilą, w której zaczyna się to uprawnienie.

Artykuł III.

Obowiązek ubezpieczenia osób, należących do obsady tutejszkrajowych statków morskich, rozciąga się także na ten czas, w którym osoby te znajdują się poza obszarem, podlegającym mocy obowiązującej niniejszej ustawy.

Minister spraw wewnętrznych ma prawo w drodze rozporządzenia w porozumieniu z Ministrem handlu uwolnić od obowiązku ubezpieczenia pewne oznaczone kategorie obcokrajowców, którzy tylko w sposób przejściowy pełnią służbę na tutejszkrajowych statkach morskich w czasie podróży lub w tutejszkrajowych przystaniach.

Ubezpieczenie kończy się w tym wypadku, jeżeli statek tutejszkrajowy straci ten swój przymiot, z tą właśnie chwilą, w innych wypadkach z ustaniem zatrudnienia, zobowiązującego do ubezpieczenia.

Artykuł IV.

Ubezpieczenie, przepisane w artykule I., przeprowadza się w powiatowych kasach chorych, kasach chorych przy przedsiębiorstwach i kasach chorych przy stowarzyszeniach, które to instytucje określone są w § 11., l. 1., 2. i 6. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, dotyczącej ubezpieczenia robotników na wypadek choroby.

Artykuł V.

Dla ubezpieczenia osób, należących do obsady tutejszkrajowego statku, właściwa jest ta powiatowa kasa chorych, w której okręgu leży przystań ojczysta statku.

Polityczna władza krajowa winna w porozumieniu z Władzą morską przeprowadzać zmiany w ustroju (§ 12., ustęp 3., ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby) tych powiatowych kas chorych, do których należą jako członkowie także żeglarze.

Jeżeli powiatową kasę chorych tego rodzaju dopiero się tworzy lub zmienia się jej statut, potrzeba dla nowego lub zmienionego statutu zgodnego zatwierdzenia politycznej władzy krajowej i Władzy morskiej.

W końcu powinny władze polityczne pierwszej instancji i c. k. Kapitanaty portowe i sanitarne morskie wykonywać także nadzór państwy (§ 19. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby) nad wymienionymi wyżej powiatowymi kasami chorych w drodze wzajemnego porozumiewania się, o ile się to tyczy zakresu działania zarządu morskiego. W instancji wyższej powołane są do tego polityczne władze krajowe w porozumieniu z Władzą morską, względnie Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

Artykuł VI.

Pracodawcy obowiązani są do zgłoszenia w ciągu terminu, określonego przez polityczną władzę krajową w porozumieniu z Władzą morską, osób,

zatrudnionych u nich w czasie wejścia niniejszej ustawy w moc obowiązującą a obowiązanych do ubezpieczenia, w odnośnej powiatowej kasi chorych, o ile zatrudnienie tych osób uzasadnia ich przynależność w charakterze członków do tej powiatowej kasy chorych.

Zgłoszenie o wstąpieniu do służby, względnie wystąpieniu z niej osób, które wstępują do służby lub z niej występują po powyższym terminie, należy uskutecznić najpóźniej w trzecim dniu po zajściu tych okoliczności, względnie co do osób, należących do obsady statków, znajdujących się za granicą, po otrzymaniu wiadomości o tem przez pracodawcę.

W razie ustanowienia pełnomocnika dla pracodawcy po myśli artykułu VIII. ustawy o rozszerzeniu ubezpieczenia od wypadków na przedsiębiorstwa żeglugi morskiej i rybołówstwa morskiego, ciąży wyżej wymieniony obowiązek zgłoszenia o wstąpieniu i wystąpieniu na tym pełnomocniku.

Artykuł VII.

Dla przedsiębiorców, podlegających obowiązowi ubezpieczenia według artykułu I., ustęp ostatni, obowiązują, o ile nie ma się stosować artykułu VIII., następujące postanowienia:

1. Osoby te winny same uskuteczniać zgłoszenia, do nich się odnoszące. Przynależność ich w charakterze członków rozpoczyna się z dniem zgłoszenia. Kto wecale nie dopełni swego obowiązku zgłoszenia albo nie uczyni tego w należytym czasie, ulega karom, przewidzianym w § 67. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby.

2. Prawo do wsparcia można uczynić zależnym od upływu czasu wyczekiwania, określić się mającego w statucie kasy chorych, który jednakowoż nie może przekraczać czasokresu dni 14.

3. Wkładki na ubezpieczenie na wypadek choroby winny osoby te w całości uiszczać z własnych funduszy. Statut może zawierać osobne zarządzenia co do płacenia wkładek.

4. Prawo tych osób do świadczeń z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby spoczywa, jeżeli osoby te zaledają z placeniem wkładek dłużej jak przez cztery tygodnie po zapadłości. Prawo to powstaje znowu dopiero po upływie 14-dniowego czasu wyczekiwania po uiszczeniu wkładek.

5. Można żądać zapłacenia wkładek zalegających jedynie za czasokresy nie dłuższe niż cztery tygodnie, licząc wstępco od dnia postawienia tego żądania.

Statuty kas chorych mogą zawierać przepisy, odmienne od powyższych postanowień, o ile przez to osoby, o które tu chodzi, nie będą w położeniu gorszym pod względem swych praw i obowiązków.

Artykuł VIII.

Za pracodawcę osób, które się złączyły w stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze dla rybołówstwa morskiego, uważa się stowarzyszenie, i to tak odnośnie do osób, trudniących się zarobkiem samodzielnie, jak i do tych, których osoby te zatrudniają. Stowarzyszenie to ma prawa, przysługujące pracodawcy (§ 18. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby), podobnie też ciążą na niem tegoż obowiązki.

Stowarzyszenie winno za wszystkich swoich członków płacić pełne wkładki na ubezpieczenie na wypadek choroby. Ma ono prawo ułożyć się w tym względzie z należącymi do niego przedsiębiorcami rybołówstwa. Dla tych ostatnich niema to jednak żadnego wpływu na nadane pracodawcom w § 36. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby prawo potrącania osobom, przez nich zatrudnionym, przypadającej na nie części wkładek przy regularnych wypłatach wynagrodzenia lub płacy.

Artykuł IX.

Obowiązek kasy chorych do placenia osobie ubezpieczonej, która zachorowała na statku podczas podróży, określonego w statucie wsparcia na wypadek choroby powstaje dopiero z tą chwilą, kiedy osoba ta z powodu choroby zostanie wysadzoną na ląd. Za początek choroby uważa się dzień, w którym ją wysadzono na ląd.

Jeżeli wysadzenie na ląd nastąpiło za granicą, wówczas należy zamiast świadczeń, określonych w § 6., l. 1., ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, udzielić wyższego zasiłku pieniężnego w chorobie. Podwyższenie to wynosi dla należących do obsady statku osób, wysadzonych z powodu choroby na ląd w przystaniach zamorskich oraz w europejskich przystaniach na Wschodzie, pełną kwotę ustawowego zasiłku pieniężnego w chorobie (§ 6., l. 2., ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby), zresztą zaś połowę tego zasiłku pieniężnego. Koszta pogrzebu osoby, podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia, która zmarła na statku lub którą na ląd wysadzono, ma pokryć kasa chorych aż do kwoty określonego w statucie wsparcia na kosztą pogrzebu.

Statut może postanawiać, że takim ubezpieczonym, którzy nabawili się choroby umyślnie lub przez zawiromy współdziałał w bijatykach i sprzeczках albo wskutek opilistwa, nie należy całkiem udzielać zasiłku pieniężnego w chorobie lub udzielać go tylko w pewnej części.

Pobieranie wsparcia na wypadek choroby na zasadzie postanowień niniejszego artykułu nie wpływa zupełnie na prawo ubezpieczonego, wysadzonego równocześnie na ląd z powodu choroby, do pobierania płacy żeglarskiej aż do ostatecznego odjazdu statku z przystani, w której ubezpieczonego wysadzono na ląd.

Artykuł X.

Jeżeli osobę chorą wysadzono na ląd w jednej z przystani w krajach świętej Korony węgierskiej, wówczas winien komendant zawiadomić o tem właściwą kasę chorych za pośrednictwem c. k. Władzy morskiej, oznajmując szczegóły, tyczące się roszczeń i rozmiaru tych roszczeń, oraz złożyć dla chorego kwotę, wystarczającą przez czas aż do spodziewanego przekazania zasiłku pieniężnego w chorobie przez kasę chorych, którą to kwotę kasa chorych potem zwróci.

Także koszta pogrzebu osoby zmarłej, która musi być pochowana w jednej z przystani w krajach świętej Korony węgierskiej, winien komendant w razie, jeżeli właściwa kasa chorych nie może w należytym czasie pośpieszyć z pomocą, pokryć aż do kwoty, określonej w statucie dla przedsiębiorstwa żeglugi, w drodze zaliczki, którą to kwotę zwróci potem kasa chorych.

Komendant tutejszokrajowego statku, który zmuszony jest osobę, podlegającą po myśli artykułu I. niniejszej ustawy ubezpieczeniu na wypadek choroby, wysadzić z powodu choroby na ląd w przystani zagranicznej, winien bezzwłocznie zawiadomić o tem właściwy urząd konsularny, oznajmując mu szczegóły, odnoszące się do roszczeń oraz rozmiaru tychże. Urząd konsularny jest obowiązany do wyplacenia w drodze zaliczki należącego się choremu po myśli niniejszej ustawy zasiłku pieniężnego, który właściwa kasa chorych ma potem zwrócić. Urząd konsularny winien odnośną kasę chorych zawiadomić o tem natychmiast za pośrednictwem Władzy morskiej.

Taksamo należy postępować, jeżeli pogrzeb osoby, obowiązanej do ubezpieczenia a zmarłej na statku lub po wysadzeniu jej na ląd, ma się odbyć za granicą.

Jeżeli w miejscu portowem, gdzie się na ląd wysadza, niema urzędu konsularnego, wówczas powinien komendant statku złożyć dla chorego kwotę, co najmniej równającą się należecemu się zasiłkowi pieniężnemu w chorobie aż do czasu spodziewanej interwencji zawiadomionego najbliższego urzędu konsularnego, którą to kwotę potem kasa chorych ma zwrócić.

Także koszta pogrzebu osoby zmarłej winien komendant, w razie, jeżeli najbliższy urząd konsularny nie może w należytym czasie pośpieszyć z pomocą, pokryć za przedsiębiorstwo żeglugi w drodze zaliczki aż do kwoty, określonej w statucie, którą to kwotę potem ma kasa chorych zwrócić.

Komendant statku jest obowiązany po przybyciu do pierwszej tutejszokrajowej przystani oznajmić o wymienionych wyżej przypadkach urzędowi portowemu, który winien w ciągu trzech dni donieść o tem kasie chorych i równocześnie Władzy morskiej.

Artykuł XI.

Właściwy urząd konsularny obowiązany jest, w razie wysadzenia na ląd w zagranicznej przystani osoby, podlegającej ubezpieczeniu, która zachorowała na pokładzie tutejszkrajowego statku, czuwać przy pomocy godnego zaufania lekarza (lekarza konsularnego) nad tem, aby chory doznawał możliwie odpowiedniej opieki.

Należy także starać się przy pomocy lekarza konsularnego o odpowiednią kontrolę co do chorych.

Koszta służby kontrolnej lekarzy konsularnych ciążą na kasie chorych.

Artykuł XII.

Postanowienia statutu kasy chorych powinny odnośnie do czasu, w którym osoby, podlegające po myśli ustawy niniejszej ubezpieczeniu na wypadek choroby, przebywają na statku, oznać osobną wkładkę na ubezpieczenie, odpowiadającą mniejszemu rozmiarowi ubezpieczonych świadczeń.

Bliższe przepisy celem wykonania postanowień, wydanych w artykułach X. do XII., w szczególności także przepisy co do wynagrodzeń, które należy płacić z tytułu kosztów lekarskiej służby nadzorczej, wyda się w drodze rozporządzenia.

Artykuł XIII.

Prawo karania za przekroczenia, określone w §§ 67. i 68. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby przysługuje kapitanatom portowym i sanitarnym morskim, o ile przekroczenia te odnoszą się do osób, ubezpieczonych po myśli artykułu I. niniejszej ustawy.

Rekursy dopuszczalne po myśli § 70. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby rozstrzygają polityczne władze krajowe w porozumieniu z Władzą morską, względnie Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu, o ile rekursy te odnoszą się do ubezpieczenia na wypadek choroby, umorowanego niniejszą ustawą.

Artykuł XIV.

Władza morska, urzędy portowe i odnośnie urzędy konsularne obowiązane są załatwiać w swym zakresie działania prośby, skierowane do nich przez kasę chorych, względnie związek kas i dostarczać z urzędu kasie chorych wszelkich wiadomości, mogących mieć dla niej ważne znaczenie.

Rozdział drugi

Pieczę nad chorymi.

Artykuł XV.

Właściciel, względnie zjednoczenie współwłaścicieli tutejszkrajowego statku morskiego obowiązane jest do dostarczania bezpłatnej opieki każdej osobie, należącej do obsady statku, która na nim podczas podróży zachoruje. Pod opieką tą należy rozumieć bezpłatną opiekę ze strony lekarza statku, jeżeli jest na statku taki lekarz, dalej dostarczanie potrzebnych środków leczniczych i innych przyborów terapeutycznych, o ile one na statku się znajdują lub o ile można postarać się o nie podczas podróży.

To samo obowiązuje wtedy, jeżeli jedna z wymienionych osób zachoruje w przystani zagranicznej, do której statek zawinie, a stan jej nie wymaga stanowczego wysadzenia jej na ląd.

Jeżeli osobę chorą musi się podczas pobytu statku w przystani zagranicznej na szlaku podróży oddać na lądzie opiece lekarskiej, która nie przeszkadza dalszej podróży tej osoby na tym samym statku, pokrywa także koszta tej opieki (razem z ewentualnymi kosztami żywienia) właściciel statku, względnie zjednoczenie jego współwłaścicieli.

Jeżeli tego rodzaju wysadzenie na ląd lub przejściowa opieka lekarska odbędzie się w przystani, należącej do Monarchii austriacko - węgierskiej, wówczas ciążą koszta odnośnie na kasie chorych.

Artykuł XVI.

Na zjednoczeniu współwłaścicieli statku ciążą także koszta odwiezienia chorego krajowca z powrotem do przystani tutejszkrajowej, o ile odwiezienie z powrotem nie dokonało przedsiębiorstwo, obowiązane do bezpłatnego odwożenia do domu potrzebujących pomocy tutejszkrajowych żeglarzy.

Obeckrajowcy ubezpieczeni w tutejszkrajowej kasie chorych otrzymują jako odszkodowanie z tytułu kosztów podróży do domu dwumiesięczną płateż żeglarzy. Obeckrajowców, którzy stale służą w tutejszkrajowych przedsiębiorstwach żeglugi, musi się w razie, jeżeli tego żądają, zamiast płacenia powyższego odszkodowania odwieźć z powrotem do tutejszkrajowej przystani na koszt zjednoczenia współwłaścicieli statku.

Znosi się odnośnie postanowienia §§ 5., 6. i 9., artykułu VII. *Editto politico* z dnia 25. kwietnia 1774.

Postanowienia końcowe.

Artykuł XVII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, z wyjątkiem postanowień o ubezpieczeniu na wypadek choroby przedsiębiorstw rybostwia morskiego.

Chwilę wejścia w życie tych ostatnich postanowień ustanowi w drodze rozporządzenia Minister handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych.

Chwilę wejścia w życie ubezpieczenia, określonego w artykule I., ustanowi w drodze rozporządzenia Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu, chwila ta jednak nie może nastąpić później jak w rok po dniu ogłoszenia.

Artykuł XVIII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczań Mojemu Ministrowi handlu i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 11. lutego 1913.

Franciszek Józef w&r.

Stürgkh w&r.

Heinold w&r.

Schuster w&r.

25.

Ustawa z dnia 11. lutego 1913,

dotycząca rozszerzenia ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków na przedsiębiorstwa żeglugi morskiej i rybołówstwa morskiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

Postanowienia ogólne.

Rozciągłość ubezpieczenia.

Artykuł I.

Wszystkie osoby, które należą jako komendanci, oficerowie i maszyniści, osoby z załogi lub w jakimkolwiek innym charakterze do obsady tutejszkrajowych statków morskich albo zatrudnione są w służbie na statkach w tutejszych krajach, w tutejszkrajowych dokach pływających, w służbie w celu niesienia pomocy i ratunku osobom lub rzecznom w razie rozbicia się statków, nadto w służbie w celu nadzorowania, oświetlania i utrzymywania w należytym stanie wód tutejszkrajowych, służących dla żeglugi morskiej, wreszcie osoby, trudniące się zarobkowo rybołówstwem morskiem w krajach tutejszych, są ubezpieczone po myśli postanowień niniejszej ustawy, o ile co do nich nie obowiązuje już ustutowo ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków, od następstw nieszczęśliwych wypadków, wydarzających się w tych przedsiębiorstwach, wliczając tu i takie wypadki, które zachodzą w przedsiębiorstwie wskutek zdarzeń żywiołowych, jakież choroby, określone w artykule III. (ustęp przedostatni) niniejszej ustawy; o ile zaś niniejsza

ustawa nie zawiera odrebnego zarządzeń, są osoby te ubezpieczone po myśli postanowień ustawy z dnia 28. grudnia 1887 (Dz. u. p. Nr. 1 ex 1888), dotyczącej ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków, oraz ustawy z dnia 8. lutego 1909, Dz. u. p. Nr. 29.

Do tego ubezpieczenia stosuje się postanowienia przytoczonych ustaw, o ile ustanowiona nie zawiera osobnych zarządzeń.

Artykuł II.

Ubezpieczenie zaczyna się z chwilą, określoną w artykule XXII.; co do statków zaś, które dopiero po tym terminie otrzymają jako stalki tutejszkrajowe prawo do używania przepisanej flagi, z chwilą nastania tego uprawnienia.

Artykuł III.

Obowiązek ubezpieczenia osób, należących do obsady tutejszkrajowych statków morskich, rozciąga się także na ten czas, przez który osoby te znajdują się poza obszarem, podlegającym mocy obowiązującej niniejszej ustawy.

Upoważnia się Ministra spraw wewnętrznych, aby w porozumieniu z Ministrem handlu w drodze rozporządzenia uwolnił od obowiązku ubezpieczenia pewne oznaczone kategorie obokrajowców, którzy jedynie w sposób przejściowy pełnią służbę na tutejszkrajowych statkach morskich podczas podróży lub w tutejszkrajowych przystaniach.

Ubezpieczenie kończy się w przypadku, jeżeli tutejszkrajowy statek straci ten przymiot, z tą chwilą, w innych zaś przypadkach z ustanowiem zatrudnienia, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia, do którego należy także zaliczyć przewóz z stałego lądu na statek i naodwrót.

Ubezpieczenie rozciąga się także:

- na nieszczęśliwe wypadki, których doznają osoby, ubezpieczone po myśli artykulu I., przy wykonywaniu swego zawodu w przedsiębiorstwie tutejszkrajowego statku morskiego, na którym są zatrudnione, nawet wtedy, jeżeli nie należą do jego obsady;
- na nieszczęśliwe wypadki, których doznają niezasobni tutejszkrajowi żeglarze podczas przewożenia ich do ojczyzny lub w czasie, kiedy ich zabrano na pokład tutejszkrajowych statków.

Z nieszczęśliwymi wypadkami, zachodzącymi przy wykonywaniu przedsiębiorstwa, należy uważać na równi zaslabnięcia na cholerę, dżumę, żółtą febrem i beriberi, jeżeli podlegające ubezpieczeniu osoby, należące do obsady tutejszkrajowych statków lub zatrudnione w służbie na statkach w tutejszych krajach, ulegną tym chorobom istotnie przy wykonywaniu swego zawodu.

Ubezpieczenie nie rozciąga się jednak na te nieszczęśliwe wypadki, które wydarzą się ubezpieczonemu podczas urlopu, spędzonego nie na statku, lub w czasie, kiedy wydali się wbrew przepisom z swego statku.

Artykuł IV.

Wymienionym w § 7. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 ex 1888, członkom rodziny ubezpieczonego, który znajdował się na tutejszkrajowym statku, który zatonął w morzu, przysługuje w określonym tamże rozmiarze roszczenie o rentę z powodu nieszczęśliwego wypadku, ustanowioną dla pozostałych po nim osób, także wtedy,

- a) jeżeli statek zatonie,
- b) jeżeli nie ma o nim wiadomości, a od czasu stwierdzenia zatonięcia lub od czasu ostatniej wiadomości o statku upłynie rok, w czasie tym zaś nie nadziejdie jakaś wiarygodna wiadomość o życiu zaginionego.

Zakład ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków może żądać, aby członkowie rodziny ubezpieczonego, roszczący sobie prawo do renty z powodu nieszczęśliwego wypadku, złożyli przed właściwym sądem przesyęgę na to, że nie otrzymali o zaginionym żadnych innych wiadomości oprócz tych, o których doniesli.

Wypłata renty.

Artykuł V.

Wypłata renty rozpoczyna się w przypadku, przytoczonym w artykule IV. lit. a, z chwilą zatonięcia statku, w przypadku zaś zaginięcia statku (artykuł IV, lit. b) po upływie pół miesiąca od dnia, według którego datowana jest ostatnia wiadomość o statku.

Roszczenie o rentę gaśnie, jeżeli zostanie udowodnione, że ubezpieczony, który był uważany za zaginionego, żyje.

Kto ponosi ciężar ubezpieczenia.

Artykuł VI.

Ciężar ubezpieczenia, ustanowionego w artykule I., ponosi Zakład ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków w Tryeście.

Upoważnia się Ministra spraw wewnętrznych, aby w porozumieniu z Ministrem handlu zarządził w razie potrzeby utworzenie przy wspomnianym Zakładzie ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków osobnego oddziału z osobnym zarządem majątkowym dla ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków przedsiębiorstw żeglugi i rybołówstwa morskiego oraz wydał potrzebne zarządzenia co do ewentualnych zmian w ustroju tego zakładu.

Dostarczenie środków.

Artykuł VII.

Przedsiębiorca przemysłów, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, winien płacić wkładki, mające się uiszczać po myśli ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 ex 1888.

Za przedsiębiorcę uważa się tę osobę fizyczną lub prawniczą, na której rachunek przedsiębiorstwo jest prowadzone, przy właściwych przedsiębiorstwach żeglugi właściciela statku, względnie zjednoczenie jego współwłaścicieli.

W razie złączenia się osób w stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze dla rybołówstwa morskiego, uważa się za przedsiębiorcę stowarzyszenie.

C. k. Władza morska może jednak w porozumieniu z odnośną polityczną władzą krajową zwolnić od obowiązków przedsiębiorcy poszczególne stowarzyszenia, które nie trudnią się sprzedażą produktów rybołówstwa na wspólny rachunek.

Zastępstwo przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia.

Artykuł VIII.

Właściciel tutejszkrajowego statku morskiego, który nie mieszka w siedzibie władz rejestrowej lub tego kapitanatu portowego i sanitarnego morskiego, w którego okręgu leży przystań oczysta statku, winien w jego siedzibie ustanowić pełnomocnika.

Współwłaściciele statków oraz zjednoczenia współwłaścicieli statków, będące osobami prawniczymi, są obowiązane do tego w każdym wypadku.

O imieniu i nazwisku pełnomocnika oraz o ewentualnych zmianach w jego osobie należy zawiadomić tak zakład ubezpieczeń jak i władzę rejestrową. Pełnomocnik ma prawo i obowiązek zastępowania przedsiębiorstwa wobec zakładu ubezpieczeń sądownie i pozasądownie; winien on także uszczelniać przepisane ustawowo zgłoszenia i doniesienia i uiszczać wkładki na ubezpieczenie.

Jeżeli współwłaściciele statku ustanowią zastępcę (właściciel-korespondent) w siedzibie kapitanatu portowego, wymienionego w ustępie 1. niniejszego artykułu lub w siedzibie władz rejestrowej, wówczas uważa się tego zastępcę tak długo za pełnomocnika, jak długo nie powierzono innej osobie pełnomocnictwa, wymaganego po myśli niniejszych postanowień.

Zgłaszanie przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, oraz ich zmian.

Artykuł IX.

O otwarciu nowego przedsiębiorstwa żeglugi morskiej i rybołówstwa morskiego, podlegającego po

myśli artykułu I. niniejszej ustawy obowiązkowi ubezpieczenia, winien przedsiębiorca donieść Zakładowi ubezpieczeń w Tryeście najdalej w ciągu 14 dni od dnia otwarcia.

O zmianach, odnoszących się do przedsiębiorstwa, podlegającego po myсли artykułu I. obowiązkowi ubezpieczenia, oraz o zastanowieniu ruchu przedsiębiorstwa tego rodzaju winien przedsiębiorca donieść w ciągu tego samego czasokresu, licząc od dokonania zmian lub zastanowienia ruchu przedsiębiorstwa.

Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu ustanowi w drodze rozporządzenia czasokres, w ciągu którego przedsiębiorcy winni zgłosić przedsiębiorstwa, podlegające po myсли artykułu I. obowiązkowi ubezpieczenia i istniejące już w czasie wejścia w życie niniejszej ustawy.

Zakład ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków winien w tym względzie postępować według §§ 14. i 18. do 26. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 ex 1888.

Przedsiębiorcy zgłoszonych już przedsiębiorstw powinni uszczecznić doniesienie do Zakładu ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków w Tryeście także w razie oddania do użytku statku morskiego, a to jeżeli statek ten znajduje się w krajach tutejszych, w ciągu dni 14, licząc od tego oddania do użytku, jeżeli zaś statki morskie znajdują się za granicą, najdalej w ciągu 14 dni od zawiadomienia przedsiębiorcy, że statek taki uzyskał prawo używania przepisanej flagi.

O zmianach, odnoszących się do statku tego rodzaju (na przykład o wpisaniu statku do innego rejestru, rozebraniu, sprzedaży, odstąpieniu statku za zapłatą sumy ubezpieczenia, zatonięciu, zaginięciu statku), winien przedsiębiorca donieść Zakładowi ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków w Tryeście w ciągu tego samego czasokresu od zajścia odnośnych okoliczności, względnie co do statków, znajdujących się za granicą, od powzięcia o nich wiadomości.

Władze rejestrów są obowiązane do donoszenia Zakładowi ubezpieczeń robotników od nieszczęśliwych wypadków w Tryeście o zarejestrowaniu statków morskich, wykreślaniu ich oraz o zapisywanych zmianach ich stosunków, tyczących się żeglugi morskiej, najdalej w ciągu trzech dni po dokonaniu wpisu.

Sprzeciw przeciw oznaczeniu wkładek na ubezpieczenie.

Artykuł X.

Sprzeciw, który może być wniesiony przez przedsiębiorcę przeciw ustaleniu wkładki na ubezpieczenie po myсли § 23. ustęp 6. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków, należy skierować do politycznej władz krajowej, która

rozstrzyga go po wysłuchaniu zakładu ubezpieczeń oraz po przeprowadzeniu potrzebnych ewentualnie jeszcze innych dochodzeń w porozumieniu z Władzą morską, z zastrzeżeniem dalszego toku instancyjnego do Ministerstwa spraw wewnętrznych. To ostatnie Ministerstwo rozstrzyga stanowczo w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

Oględziny przedsiębiorstw.

Artykuł XI.

Funkcyonariusz Władzy morskiej, względnie kapitanatu portowego i sanitarnego morskiego, w którego okręgu urzędowym znajduje się statek, przeprowadza wskutek prośby zakładu ubezpieczeń, wniesionej do Władzy morskiej, po myсли § 28., ustęp 1., ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków oględziny przedsiębiorstw, podlegających po myсли artykułu I. niniejszej ustawy obowiązkowi ubezpieczenia.

Jeżeli statek, podlegający obowiązkowi ubezpieczenia, znajduje się za granicą, zakład ubezpieczeń ma prawo zwrócić się za pośrednictwem Władzy morskiej do urzędu konsularnego, w którego okręgu statek przebywa, z prośbą o uszczecznienie potrzbego ewentualnie wywodu oględzin przez rzeczników.

Wnioski zakładu ubezpieczeń po myсли § 28., ustęp 3., ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków, o wydanie poleceń w sprawie urządzeń, które przedsiębiorca winien poczynić w swem przedsiębiorstwie w celu zapobiegania nieszczęśliwym wypadkom, oraz w sprawie postępowania, mającego się przestrzegać przez ubezpieczonych w tym samym celu, należy włożyć do c. k. Władzy morskiej w Tryeście, jeżeli te wnioski tyczą się przedsiębiorstw, podlegających po myсли artykułu I. obowiązkowi ubezpieczenia, oraz osób w myśl tegoż artykułu ubezpieczonych.

Doniesienie o nieszczęśliwych wypadkach.

Artykuł XII.

Każdy nieszczęśliwy wypadek, który się zdarzy podczas podróży na statku, przeznaczonym dla żeglugi dalekiej lub dla wielkiej żeglugi nadbrzeżnej, a który spowoduje śmierć lub uszkodzenie ciała osoby, zatrudnionej na takim statku, pociągające za sobą śmierć jej lub niezdolność do pracy przez nie mniej jak trzy dni, należy wciągnąć do dziennika statku i krótko go opisać.

Komendanci statków, przeznaczonych dla małej żeglugi nadbrzeżnej, oraz jachtów, dla których nie istnieje obowiązek prowadzenia dziennika statku, winni prowadzić osobny wykaz nieszczęśliwych wypadków, wydarzających się na statku.

Bliższe przepisy o zapiskach, tyczących się nieszczęśliwych wypadków na pokładzie statków morskich, ma wydać Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych.

Komendant statku, na którym zdarzył się podczas podróży nieszczęśliwy wypadek tego rodzaju, winien zaraz po przybyciu do przystani, należącej do austriacko-węgierskiej Monarchii, oddać w najbliższym c. k. urzędzie portowym, za granicą zaś w najbliższym urzędzie konsularnym podpisany przez siebie odpis zapisu o tym nieszczęśliwym wypadku, którego zgodność z dziennikiem statku, względnie z prowadzonym wykazem winien potwierdzić odnośny urząd.

Jeżeli nieszczęśliwy wypadek tego rodzaju zdarzy się podczas poltu w przystani, należącej do Monarchii austriacko-węgierskiej, wówczas winien komendant najdalej w ciągu pięciu dni donieść o tem pisemnie najbliższemu c. k. urzędowi portowemu. Za granicą wnosi się to doniesienie do tego c. k. urzędu konsularnego, w którego okręgu znajduje się statek.

W razie zdarzenia się nieszczęśliwych wypadków tego rodzaju, jak to określono na wstępie, w innych przedsiębiorstwach, podlegających po myśli artykułu I. obowiązkowi ubezpieczenia, winien przedsiębiorca również najdalej w ciągu pięciu dni wnieść doniesienie odnośnie do tego c. k. urzędowi portowego i sanitarnego morskiego, w którego okręgu nieszczęśliwy wypadek się zdarzył.

C. k. urząd portowy, względnie c. i k. urząd konsularny winien doniesienie o nieszczęśliwym wypadku, podpisane przez komendanta statku, względnie przez odnośnego przedsiębiorcę, przesłać Zakładowi ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków w Tryeście a po jednej urzędownie uwierzytelnionej kopii tegoż doniesienia c. k. Władzy morskiej oraz temu c. k. urzędowi portowemu, w którego okręgu znajduje się przystań ojczysta statku.

C. k. Władza morska ma prowadzić spis nieszczęśliwych wypadków wyżej określonego rodzaju.

Dochodzenia co do nieszczęśliwych wypadków.

Artykuł XIII.

Przewidziane w § 31. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków dochodzenia co do nieszczęśliwych wypadków, wydarzających się w przedsiębiorstwach, podlegających po myśli artykułu I. obowiązkowi ubezpieczenia, winien przeprowadzać ten c. k. urząd portowy, względnie ten c. i k. urząd konsularny, do którego wniesiono pierwsze doniesienie o nieszczęśliwym wypadku.

Dochodzenia co do członków rodzin krajowca, który wskutek nieszczęśliwego wypadku za granicą poniosł śmierć, winien na skutek doniesienia o nieszczęśliwym wypadku przeprowadzić ten c. k. urząd portowy, w którego okręgu znajduje się przystań ojczysta odnośnego statku.

Czasokres do zgłoszania roszczeń o odszkodowanie.

Artykuł XIV.

Roszczący sobie prawo do odszkodowania, dla których tego odszkodowania nie oznaczono z urzędu (§ 34. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków), winni swoje roszczenie pod rygorem jego utraty zgłosić w Zakładzie ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków przed upływem dwóch lat od zdarzenia się nieszczęśliwego wypadku.

Współdziałanie zarządu morskiego.

Artykuł XV.

Władza morska, urzędy portowe oraz odnośne urzędy konsularne są obowiązane załatwiać w swoim zakresie działania skierowane do nich prośby Zakładu ubezpieczeń od nieszczęśliwych przypadków w Tryeście oraz udzielać temu Zakładowi z urzędu wszelkich wiadomości, które mogą mieć dla niego znaczenie.

Stosunek do innych ustawowych wsparć dla ubezpieczonego.

Artykuł XVI.

Jeżeli ubezpieczony po myśli artykułu I. niniejszej ustawy w czasie choroby swej, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem w przedsiębiorstwie, pobierał wsparcia od odnośnego przedsiębiorcy lub z publicznych kas chorych na podstawie obowiązków ustawowych i to przez taki okres czasu, w którym otrzymującemu te wsparcia przysługuje roszczenie o rentę z powodu nieszczęśliwego wypadku, wówczas przechodzi roszczenie to aż do wysokości kwoty udzielonego wsparcia, jeżeli ta ostatnia kwota jest równa temu roszczeniu lub je przewyższa, w całej swej wysokości na przedsiębiorcę, względnie na kasę chorych.

Stosunek do prywatnych zakładów ubezpieczeń.

Artykuł XVII.

Do umów, które przed dniem ogłoszenia zawarte zostały między prywatnym zakładem ubezpieczeń a przedsiębiorcą w jednym z przytoczonych w artykule I. przedsiębiorstw co do ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków osób, zatrudnionych w tem przedsiębiorstwie, a których czas trwania nie upływał jeszcze w chwili rozpoczęcia się mocy obowiązującej ubezpieczenia, określonego w artykule I., ma się stosować postanowienia drugiego ustępu § 61. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków pod tym warunkiem, że odnośny przedsiębiorca w ciągu trzech miesięcy po rozpoczęciu się

mocy obowiązującej niniejszej ustawy, przedkładającą policej, doniesie o umowie ubezpieczenia temu urzędowi portowemu, w którego okręgu leży przedsiębiorstwo, podlegające obowiązkowi ubezpieczenia, względnie władzy rejestrowej statku, podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia.

Ubezpieczenie dobrowolne.

Artykuł XVIII.

Postanowienia artykułów V. i VI. ustawy z dnia 20. lipca 1894, Dz. u. p. Nr. 168, dotyczącej rozszerzenia ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, odnoszą się także do przedsiębiorców zakładów, podlegających według artykułu I. obowiązkowi ubezpieczenia, jakież do przedsiębiorców zakładów, niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia po myśli niniejszej ustawy a będących w związku z żeglugą morską lub rybołówstwem morskiem.

Kary.

Artykuł XIX.

Prawo nakładania kar za przekroczenia ustaw, określone w §§ 51. i 52. ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1. ex 1888, a odnoszące się do przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia po myśli artykułu I. niniejszej ustawy, przysługuje w razie, jeżeli chodzi o takie statki morskie (lub ich przynależności), których rejestr prowadzi Władza morska, Kapitanatowi portowemu w Tryeście, odnośnie zaś do wszystkich innych statków, jakież odnośnie do wszystkich innych przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia po myśli artykułu I. niniejszej ustawy, temu kapitanatowi portowemu, w którego okręgu leży przystań ojczysta statku, względnie znajduje się odnośnie przedsiębiorstwo.

Rekursy.

Artykuł XX.

Rekursy (§ 55. ustawy o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków) rozstrzyga w drugiej instancji polityczna władza krajowa w porozumieniu z Władzą morską, w trzeciej instancji zaś Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

Rekursy należy wnosić do tej władzy, która rozstrzygała w pierwszej instancji.

Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków w małych przedsiębiorstwach żeglugi morskiej, jakież rybołówstwa morskiego i nadbrzeżnego.

Artykuł XXI.

1. Go do obsady takich statków morskich, których pojemność nie jest większa, niż pięćdziesiąt

ton brutto i które nie są przynależnością większego statku, ani nie mają urządzeń w celu poruszania zapomocą parą lub innych motorów maszynowych,

2. co do obsady takich statków morskich, które przeznaczone są do wykonywania rybołówstwa morskiego i nie są zaopatrzone w motory parowe lub inne motory maszynowe, z wyjątkiem motoru posiłkowego dla żagli, obowiązują następujące osobne przepisy:

W wymienionych przedsiębiorstwach żeglugi i rybołówstwa morskiego podlegają obowiązkowi ubezpieczenia także przedsiębiorcy, o ile należą do obsady statku.

Postanowień artykułów VIII. i XII. niniejszej ustawy o obowiązku ustanowienia pełnomocnika dla każdego statku, względnie o obowiązku prowadzenia osobnych wykazów nieszczęśliwych wypadków, zdarzających się na statku, nie należy stosować do przedsiębiorstw, określonych w niniejszym artykule.

Doniesienie o nieszczęśliwym wypadku należy w tych przedsiębiorstwach wnosić pisemnie lub ustnie, i to w przystani, należącej do Monarchii austriacko-węgierskiej, do najbliższego c. k. urzędu portowego, za granicą zaś do tego c. k. urzędu konsularnego, w którego okręgu nieszczęśliwy wypadek się wydarzył. Urząd konsularny winien bezzwłocznie zawiadomić o tem Władzę morską.

Postanowienia końcowe.

Artykuł XXII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, z wyjątkiem postanowień o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków przedsiębiorstw rybołówstwa morskiego.

Termin wejścia w życie postanowień na ostatku wspomnianych ustanowi w drodze rozporządzenia Minister handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych.

Termin, w którym rozpocznie się moc obowiązującej ubezpieczenia, określonego w artykule I., ustanowi w drodze rozporządzenia Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu; termin ten nie może być ustanowiony na później, jak w rok po dniu ogłoszenia.

Artykuł XXIII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi handlu i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 11. lutego 1913.

Franciszek Józef w.lr.

Stürgkh w.lr.

Heinold w.lr.
Schuster w.lr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24,
także w roku 1913. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały rocznik 1913 każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz 8 K przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w sklepie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyla się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego można nabywać:

Rocznik 1849 za . . . 4 K 20 h	Rocznik 1871 za . . . 4 K — h	Rocznik 1893 za . . . 6 K — h
" 1850 " . . . 10 " 50 "	" 1872 " . . . 6 " 40 "	" 1894 " . . . 6 " — "
" 1851 " . . . 2 " 60 "	" 1873 " . . . 6 " 60 "	" 1895 " . . . 7 " — "
" 1852 " . . . 5 " 20 "	" 1874 " . . . 4 " 60 "	" 1896 " . . . 7 " — "
" 1853 " . . . 6 " 30 "	" 1875 " . . . 4 " — "	" 1897 " . . . 15 " — "
" 1854 " . . . 8 " 40 "	" 1876 " . . . 3 " — "	" 1898 " . . . 6 " — "
" 1855 " . . . 4 " 70 "	" 1877 " . . . 2 " — "	" 1899 " . . . 10 " — "
" 1856 " . . . 4 " 90 "	" 1878 " . . . 4 " 60 "	" 1900 " . . . 7 " — "
" 1857 " . . . 5 " 70 "	" 1879 " . . . 4 " 60 "	" 1901 " . . . 6 " — "
" 1858 " . . . 4 " 80 "	" 1880 " . . . 4 " 40 "	" 1902 " . . . 7 " 50 "
" 1859 " . . . 4 " — "	" 1881 " . . . 4 " 40 "	" 1903 " . . . 9 " — "
" 1860 " . . . 3 " 40 "	" 1882 " . . . 6 " — "	" 1904 " . . . 5 " — "
" 1861 " . . . 3 " — "	" 1883 " . . . 5 " — "	" 1905 " . . . 6 " — "
" 1862 " . . . 2 " 80 "	" 1884 " . . . 5 " — "	" 1906 " . . . 12 " — "
" 1863 " . . . 2 " 80 "	" 1885 " . . . 3 " 60 "	" 1907 " . . . 13 " — "
" 1864 " . . . 2 " 80 "	" 1886 " . . . 4 " 60 "	" 1908 " . . . 9 " — "
" 1865 " . . . 4 " — "	" 1887 " . . . 5 " — "	" 1909 " . . . 8 " 50 "
" 1866 " . . . 4 " 40 "	" 1888 " . . . 8 " 40 "	" 1910 " . . . 8 " 40 "
" 1867 " . . . 4 " — "	" 1889 " . . . 6 " — "	" 1911 " . . . 7 " — "
" 1868 " . . . 4 " — "	" 1890 " . . . 5 " 40 "	" 1912 " . . . 12 " 50 "
" 1869 " . . . 6 " — "	" 1891 " . . . 6 " — "	
" 1870 " . . . 2 " 80 "	" 1892 " . . . 10 " — "	

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przynajmniej opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

N.B. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zginęły lub doszły w stanie wadliwym, należy reklamować najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań niemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg I. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza == 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabywać w sklepie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte I. 24., nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza == 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione jest uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyj